

4

TENTAMEN MEDICUM
INAUGURALE,
QUAEDAM DE
EMETICIS
COMPLECTENS.

QUOD,
ANNUENTE SUMMO NUMINE,
Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GULIELMI ROBERTSON, S.S.T.P.

ACADEMIAE EDINBURGENAE Praefecti;

NEC NON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu,
Et nobilissimae FACULTATIS MEDICAE decreto,

PRO GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS
RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini subjicit

RADULPHUS IRVING,
SCOTUS, ^c

Societ. Physic. Soc. Honorar.

Nec non

Societ. Naturae Studios. Soc. Respondens.

Ad diem 12. Septembris, hora locoque solitis.

EDINBURGI:
Apud BALFOUR et SMELLIE,
Academiae Typographos.

M,DCC,LXXXV.

100

1

10

I

1

C U L L E N O,

A quo haec, omniaque fere

In Re Medica

Mihi nota,

Accepi,

Ob beneficia in me insignia

Nunquam non collata ;

Nec non

B E N J A M I N O B E L L

Chirurgo,

Ob Amicitiam

Revera paternam,

Caeterasque amabiles

Animi dotes,

Quas nec ingens suae artis cultura,

Nec fama longe lateque diffusa, adulans,

Variare potuit,

Hoc opusculum,

Qualecunque fit,

Sacrum voluit

A U C T O R.

Dr. Spooner
with compliments
from the Author

TENTAMEN MEDICUM

QUAEDAM DE

E M E T I C I S

COMPLECTENS.

SIVE ventriculum spectemus illud uti organum, cujus actione concoquitur alimentum, seu sympathiae, semet inter et reliquas corporis partes, sedem et originem; facile patebit, illius munera, simul et vires, complures operationes oeconomiae animalis, maxime insignes, in conspectum edere.

Tanti quidem est momenti ad corporis rite fungendum muneribus variis, ut vel totius harmoniam mirantes, malave explorantes partium, ad illum nunquam non revocati sumus, vires

A

suas,

suas, vel ubique corporis, vel magis praecipue quibusdam in partibus, exercentem. Ab illo, denique, viribus integro plurimum pendent corporis vigor, mentisque acumen; ab illius autem, morbis languor, imbecillitas, ac taedium vitae sequuntur.

Ast, eheu! pars fragilitatis mortalium naturae communis istud est, quod ea organa, quorum potius usus indiget vita, utcunque bene munita, interruptioni et morbo potissimum sunt obnoxia. Rem praecipue ita se habere de ventriculo, scientia Pathologica tantum minima opus est. Necnon hujus morbi, non secus ac functiones, natura multiplices sunt, et medici summam attentionem et curam aequo jure postulant; namque, praeterquam quod in hoc viscere sitae sunt pleraeque vires assimilandi, quae mutationibus variis obnoxiae sunt, magis etiam immediate varios status debilitatis et vigoris, parti corporis omni fere alii, impertire, aut inde accipere, potest.

Conditionum ventriculi variarum, paucae fortasse corpus vel magis subito vel potentius afficere solent, quam quae rerum Emeticarum actione producitur. Nec modo, uti posthac videbitur, hos effectus praestant in ventriculum agendo,

gendo, organum quasi assimilans, sed mutationes in statu plerarumque functionum magis immediatas efficiendo, potissimum pollere.

Amplitudinis hujus rei nostrae, et magni ponderis eorum quae in illa tractanda dicuntur, haud ignari sumus: Caeterum, eo magis eam fuscipere avemus, uti corrigentibus et emendantibus praeceptoribus, certiores fiamus de rebus in praxe cum difficilibus tum momenti gravis. Illam igitur aggrediemur, considerando,

1mo, Res varias ad vomitum ciendum usitatas.

2do, Earum operandi modum.

3^{tio}, Effectus quos plane in corpus edunt, morbosque quibus his effectibus mederi possunt.

4to, Cautelas in earum usu observandas.

Et si vomitum ciendi usum a primordiis usque artis medicae ipsa docuerit natura, catalogus tamen emeticorum apud veteres valde imperfectus erat, ex substantiis, vel vitae infensis, vel in operatione incertis, constans. Priores generis *veratrum* praecipuum fuisse videtur Hippocrati aliisque aequalibus ejus cognitum et usurpatum.

patum. Postmodum vero Botanice et Chemia tales extabant ad finem usque seculi proximi, ut materia medica, vomitoria tutiora, et satis interim efficacia, a Dre Sydenham adeo exoptata et desiderata, plerumque suppeditare non poterat. Attamen, nunc dierum nobis subministrantur variae substantiae emeticae, quarum multae plus aequo a Chemia rudi et indigesta, numerumque remediorum augendi studio, ortum duxere. Quibus rebus accidit, earum multitudinem, et chemicarum, tum etiam proprietatum caeterarum, incertitudinem, a parte altera praxin inertem et ambiguam, nec rarius ab altera violentam et pestiferam, induxit.

Substantias omnes recensere, quae ad vomitum ciendum adhibita fuere, et longum et inutile foret: Illa ideo, quae saepius in libris occurrunt de re medica conscriptis, attingere fas sit.

Emeticorum divisio prae aliis naturae conveniens *, haec est, in regna vegetabilia et fossilia: Utcunque vero propria sit haec methodus in iis figillatim tractandis, tanquam ad materiam medicam attinentibus, tamen hujus dissertationis, in qua necessarium ducimus variorum emeticorum

* Vide Mat. Med. auct. Cullen, Edit. Dublinien.

corum vires expendere, non adeo consilio accommodatur.

Quin * et divisa sunt emetica pro quibusdam differentiis, quas finxerunt nonnulli, in eorum actione et effectibus. Complurium autem eorum actio effectusque particulares non semper fat perspicua et simplicia sunt; nec equidem suspicor nobis adhuc ulla *data* esse idonea, quam plurimum optanda, quae distinctiones hujusmodi, in praxe respiciendas, instituere sinant.

Methodus quam hic loci sequi † statuimus a *Lenissimis* est incipere, deinde *Validiora*, ac denique *Violentissima* aggredi. Hanc divisionem parum perfectam esse non inviti concedimus; quippe limites ponere varios inter ordines saepe perdifficile est: Tamen differentiae inter quaedam singula horum ordinum adeo manifestae sunt, ut in praxi exhibitiones magni momenti edoceant. Itaque, haec methodus, supra dictis in memoria retentis, generali proposito nostro, ut opinor, optime inservire potest.

Inter emetica *lenissima* locum primum tenet *aqua simplex*, quae largiter hausta vomitum ciet:

Quum

* Vide Duncan's Therapeutics, vol. 2.

† Vide Conspectum Medicinae Theoreticae, Auct. Greg.

Quum illius calor aliquanto minor sit, quam qui corpori humano inest, tum potissimum efficax evadit. Huic locum proximum assignare licet *oleo rebusque oleaceis*, quae venena acria involventia, certisque consiliis aliis inservientia, bona sibi propria afferunt. Post haec *theam* viridem ponimus, quae effectum suum, nec mole, nec sapore ingrato, praestat. *Flores Chamomaeli* et *Carduus Benedictus* vix pro emeticis habenda; quoniam vero sapor illis est admodum nauseosus, in casibus non paucis vomitum excitare valent. In hac divisione etiam *salem marinum* et *alkali volatile* collocamus, quod posterius, prout plus minusve aëre liberum sit, protentius est. Post *Alkali Volatile*, *Rhaphanum rusticanum* et *Sinapi* ponimus; et classem *Tetradynamia* dictum, ex parte majore, aliquantum vis emeticae possidere verisimile est. Veruntamen huic ordini emeticorum raro confidimus, quando vel stimulum permanentem et generalem, vel ventriculi fuscitare evacuationem citam et plenam volumus. Sal marinus, ubi adsunt alia emetica, haud saepe adhiberi solet. Alkali volatile, herbasque acres, ad consilia magis specialia assequenda, uti in paralyfi, arthritide atonica, hypochondriasi, mania,

nia, et quibusdam affectibus comatosi, usus interdum suscipit.

Attamen, *lenissima omnia*, saepius cum *validioribus* et *violentissimis*, ceu auxiliariis utilibus et nonnunquam necessariis, simul subministrantur; quam in rem fauces saepe mechanice irritari solent.

In *validiorum* catalogo a *Radice Scillae*, substantia et acri et nauseosa, incipimus. Haec quasi emeticum, magis praecipue in malis asthmaticis, adhibita fuit. *Scillae* proximum *Ipecacuanham* collocare licet, multo minus acrem, vim autem majorem emeticam habentem. Post *ipecacuanham* locum obtinent *Asarum* et *Erigerum*, quae praxis recens penitus fere respuit. His proximum stat *Tartarum emeticum*. In hoc praeparato *pars regulina antimonii* acido adjungitur, quam ob causam, in ventriculum immediate agere potest. In forma *vini e tartaro antimoniali*, pars regulina aliquanto perfectius salina redditur, et hoc praeparatum, tartaro emetico in aliquantum temporis aequabilius suspenso, saltem commodum est. *Tartarum emeticum* et *ipecacuanha*, prae omnibus aliis, in praxin hodiernam vocata sunt, et *vomitória tutiora et satis interim efficacia* Sydenhami optimo jure habentur. Ambo

bo emetica sunt, operatione certissima: Sed, quoniam ipecacuanham in tali quantitate adhibere, qualis vomitionem plenam non suscitet, difficile sit; et quoniam tartari emetici dosis et effectus magis exacte aestimari, et hujus operatio diuturnior reddi, possint, ideo plerisque in casibus, hoc et commodius et tutius evadit.

Validiorum fini *Vitriolum Zinci*, utpote prae aliis *violentissimis* affine, adjicimus, quod interdum exhiberi solet, siquando evacuationem ventriculi subitam et plenam efficere videatur. Ob haec, venenis, siquidem in ventriculo adsint, evomendis bene accommodatur.

Inter *Emetica Violentissima* quaedam ex *Antimonio*, *Mercurio*, et *Cupro*, collocanda sunt. *Mercurius vitae*, ita perquam inepte dictus, prout emeticum, nequidquam boni sibi proprii, quantum cognovimus, attulit. *Turpethum Minerale* quidam, in affectibus venereis, ac praesertim testiculi, utilissimum existimârunt. Hujus autem efficacitatem insignem ab ejus operatione, stricte tanquam emetici, pendere, quoniam una cum vomitione simul et plerumque non parum salivationis producit, vix ac ne vix quidem dici potest.

Cupri

Cupri Vitriolum saepissime, et fortasse quidem semper, inutile et periculofum. Cathartica draftica, resinofa, qualia funt *Veratrum*, *Euphorbium*, et caetera, hisce temporibus in praxi raro pro emeticis exhibentur. Quaedam ex *Substantiis Narcoticis*, quales *Nicotiana*, *Aconitum*, *Apocynum*, etiam a nonnullis emetica violentissima habita fuerunt: Attamen ea prout emetica ufus raro fufcipit. Eorum operationis violentia ventriculo tantum aequae ac corporis partibus caeteris communis est: Ea itaque in fine emeticorum violentiffimorum collocare placet, non quia ftrictè, prout emetica, magis pollent, fed quia omnium vitae infestiffima.

Quaedam ex antimonio praeparata haftenus non memoravimus; quia aliter feciffe, utpote potentia eorum emetica, vel quoad ftatum fuum, vel quantitatem acidi in ventriculo, relativa est, methodo fupra dictae minus conveniffet. Talis equidem fateor, pars est *Vini Antimonialis* regulina, qualis immediate in ventriculum agere poffit; fed quantitas fufpenfa, pro materiae acidae proportionibus variis in vino generis varii, eufdemque variis temporibus, diverfa effe debet.

Hoc igitur praeparatum in gradu operationis semper incertum est.

Necnon varia antimonii praeparata, *hepata* di a, pro emeticis adhibita fuere. *Regulus medicinalis*, vel *Febrifugum Craanii* in Germania olim magno fuit in honore, et sulphur auratum antimonii etiam nunc temporis in illa regione usitatissimum manet. Omnium vero antimonii hepatum *Kermes Mineralis* laudem maximam, ac praefertim in Gallia, est consecutus; tamen ista hepata omnia in operatione admodum incerta sunt. Ipsi chemici, de partis regulinae in praeparatis conditione, inter sese differunt: In genere, in statu esse videtur calcis imperfectae. De *Kermes Minerali*, caeterorum veluti exemplo, solum notare opus est, conditionem illius chemicam, conditione varia ipsius antimonii, causticitate majore minoreve alkali, temporibus praecipitationis variis, diversisque rerum, quae in illo praeparando usurpantur, proportionibus, non parum variari posse. Praeter incertitudinem qua laboramus de partis regulinae quantitate et conditione, illius operatio tanquam emetici, pro quantitate et qualitate acidi in ventriculo, varia sit quovis modo necesse est.

Conditiones

Conditiones partis regulinae in compluribus antimonii *Crocis*, uti appellantur, ut et eorum actio, gradu differunt, prout sulphure plus minusve liberi sint; et cujusque eorum, hepatum instar, operatio, pro quantitate et conditione acidi quod ventriculo inest, necessario varia erit.

At, si deflagratio ad totum sulphur dissipandum fatis superque fuerit, pars regulina protinus mitior evadit, eoque plus minusve, quo ad calcis conditionem perducta sit. Hac ratione chemici complura praeparata, quae plus minusve calcinata inter sese differunt, excogitârunt.

Antimonium Diaphoreticum calx perfectissima est; ideoque mitissima, si non prorsus iners. *Calx Antimonii nitrata*, vel Angelicè, *James's powder*, antimonium minore proportionem nitri deflagrando praeparatur: Igitur minus perfectè calcinata est, et facilius acido ventriculi afficitur. Illius operatio plerumque lenta est; quam ob causam, ubi permanentibus nauseae diuturnae effectibus opus sit, vel siquando antimoniale in pylorum transire voluerimus, multum saepe profuit. Haec vero operatio maxime est incerta, penitus interdum iners, et interdum quoque aspera.

Ita

Ita omnia hepata, crocos, calcesque antimonialia esse operatione maxime incerta, abunde constat. Definita partis regulinae quantitas, et conditio nonnunquam in uno eodemque praeparato variantur, acidumque ventriculi “ ad * eorum actionem fuscitandam” necessarium, mutationibus variis obnoxium est. Quocirca his tartarum emeticum, praeparataque similia, in quibus pars regulina jam acido, actionem eorum excitanti, adjuncta est, antepondere placet.

Hac parte rei nostrae ad finem perducta, ex jam dictis, emetica multa quae recensuimus consilio generali hujus remediorum ordinis haudquaquam accommodata esse, ni fallor, fatis constat. Multa etiam, alia tutioribus, alia potentioribus aliis, cedere debent; et de bonis quae quidam finxerunt quorundam aliorum minime liquet. Quoniam igitur vires cuique assignatas attigimus, hanc partem iterum suscipere necessarium non ducimus.

Nunc peregrinus ad

II. Emeticorum Modum Operandi: Catalogo jam in medium prolato, animum attendentes, emetica varia sensilibus caeterisque proprietatibus

* Vide Cullen's first lines.

tatibus non parum inter se differre conspici-
mus; necnon *media remota* quibus vomitu
cient non minus diversum esse verisimile est.
Aqua solum *mole* agere videtur: Caeterum sese
offert quaestio, scilicet, cur hic distentionis sti-
mulus ingesta per pylorum non naturaliter pro-
pellit? Res, ut videtur, partim se habet prop-
ter pylorum ventriculi plenitudine elavatum,
potissimum vero propter illius constrictionem,
quae solummodo actioni *vis naturae medicatri-
cis*, ad ventriculum rebus quae in eo adsunt ex-
onerandum, attribui potest. Intervenienti ei-
dem vi, et attribuere licet nauseam vomitumque
quae producant res oleosae. *Aqua tepida* plu-
rimum agit impressione quam in organa gustus
ingrata efficit. Hinc quaerere adducor, quate-
nus emetica, prout res nauseosae, vomitum ci-
ent? Etenim ex attentione etiam parva sat com-
pertum habemus, res revera nauseosas, secun-
dum hujus proprietatis proportionem haudqua-
quam vim emeticam possidere. Sic chamomaelum
mitem multo magis nauseosum est quam Ipecacuanha
potentior: At, si aut hanc aut illud tartaro eme-
tico comparamus, saporem nauseosum non re-
bus emeticis necessario inesse statim constat.
His rationibus proprietas stimulans est vocata
in theoriae de actione emeticorum auxilium,
quae

quae vero multorum phaenomenôn rationem reddere non sufficit ; nec profecto proprietas complurium rerum emetica eorum vi stimulantî proportionalis extat. Ita Alkali volatile et sal marinus fibras vivas multo magis stimulant, quam Ipecacuanha et tartarum emeticum ; prout autem emetica minus pollent. Nonnulli rationem quorundam emeticorum actionis reddidere, eam saporî nauseoso, vi stimulantî simul adjuncto, attribuentes. Attamen radix scillae, in quo haec ambo plane et manifeste adfunt, potentiae minus quam ipecacuanha habet.

Nullam, igitur, ex his theoriis de emeticorum principio vomitum ciente, sine exceptionibus esse, evidens est. Molem, saporem nauseosum, stimulosque chemicos, vomitum movere posse, dum sat perspectum habemus, definitum operandi eorum modum minus in aprico esse ducimus. Complures res nauseosae, quales thea, amara simplicia, et res putridae, vim *directe* stimulantem nullam habent. Quin et distentio mechanica eousque interdum in vesica urinaria, aliisque musculis cavis efficitur, ut vi eorum propellenti stimulus esse definit. Compluribus stimulis chemicis inest sapor etiam nauseosus ; ac certe nefas esset concludere, omnem rem in organum,

ganum, sensationes sibi proprias adeo facile suscipiens, effectum praestare eundem, ac in ea solida viva quae impressiones tantum simplices suscipiunt. Quoniam ideo symptomatum concursus, debilitate corporis reliqui insignium, nunquam non vomitionem antecedunt, et quoniam vis muscularis ventriculi minimum in evacuatione per cardiam mechanica praestat, haud luculenter probatum ducimus ullas ex causis supra memoratis immediate vomitum movere, ventriculum, partem quasi irritabilem, stimulantem. Caeterum, Ipecacuanha et quaedam ex antimonio praeparata, quippe nullis proprietatibus supra memoratis insignia sunt; maxime autem eorum vi emetica, eo minus igitur placet in hanc theoriam integram, quae actionem emeticorum vi *directe* stimulantem attribuit, concedere. Quod ad quasdam res, quae haud dubie sedative polent, haudquam, ut opinor, dari potest. Multarum rerum narcoticarum, quae pro emeticis agunt, exemplum veluti, notare sufficit, opium operationis suae initio effectum edere nauseae prorsus contrarium. Hunc stimulum modicum esse existimamus ventriculo admotum: Sed quod in rem nostram est praetermittam non licet, nempe, tantummodo sub operationis finem, cumque

cumque ejus vires praecipue insigniores cernuntur, sensum debilitatis manifestum, vertiginem, quibus succedunt nausea atque vomitus, hominem invadere. Haec eadem ab usu liquorum inebriantium, multisque causis dyspepsiae excitantibus, proficiscuntur.

Igitur, res narcoticas vomitum ciere existimamus debilitatem inducendo, quae viribus ventriculi universique corporis renitentibus *stimulus indirectus* evadit. Utrum ipecacuanhae, et quorundam ex antimonio praeparatorum actio, ab iisdem principiis pendet, desunt *data* quibus pro certo habere possemus; sed tamen ea ita agere multo verisimilius, quam ventriculum *directe* stimulando, ducimus.

Restat ut debilitatem ventriculi seu corporis universi probemus casibus in aliis vomitum movere posse; et hoc idem analogia ventriculi excitationis spontaneae in dyspepsia, inque conditionibus corporis universi, quae plane debilitas et renifus consequens sunt, confirmatur.

Attamen ab re non erit illas condiciones breviter percurrere; ac inde, reor, easdem esse ac quae nos reddidimus patebit. Primum omnium, iis causis efficiuntur, quae vim vitalem in cerebro et systemate nervoso sitam imminuunt, ejusve
motum

motum impediunt: Quapropter vomitus quadam vis vitalis interruptione elicitur a cerebro et origine nervorum orta. Hujusmodi interruptio, ut existimo, a cerebri compressionem incidit, quam effecerunt vel cranium fractura depressum, vel materiae intra cranium extra vasa effusae. Vomitionem quidem talibus in casibus nonnulli explanarunt, irritationem directam, a cerebro ad ventriculum propagatam, eam movisse rati. Talis autem explanatio, iudicio nostro, comati, relaxationi sphincterum, aliisque summae debilitatis symptomatis male congruit; quam debilitatem ad debellandam corporis universi renisu opus est, quem ventriculi excitatio plane indicat. Nec non observare licet in apoplexia, compressionem causam suam agnoscente, vomitionem plenam solum sub paroxysmi finem incidere, quando irritatio directa, quam ita fingunt, minima esse debet.

Altera causa, quae affectum vis vitalis magis immediatum producit, diminuta tensio est vasorum sanguiferorum cerebri, sive a corporis positione diu erecta, seu evacuationibus sanguinis subitis largisque, orta. Talibus in casibus, ventriculi irritatio directa fieri nequit; sed vomitio plena saepe numero movetur, interdum

C

syncope

syncope perfecta non interveniente; saepius autem sub animi deliquii finem, quando ventriculi excitatio simul, pariter ac cordis pulmonumque motus, restituitur.

Praeterea in his supra dictis, vomitio plena saepe incidit sub corporis conditionibus similibus, a causis proficiscentibus quae minus immediate in organizationem cerebri nervorumque originem agunt. Talis conditio, uti reor, causis, quae febris stadium frigidum producant, inducitur, quod ad finiendum excitatio ventriculi, pars veluti insignis vis naturae medicatricis, haud parum confert. Vomitio plena etiam movetur, si quando restituantur vis vitalis in universum, motusve cordis specialiter, antea imminuti vel impediti causis aliis, quam quae magis immediate in cerebrum vel ejus vasa sanguifera agunt. Igitur, in fine syncope a quavis causa proficiscentis, necnon in fine apoplexiae vel asphyxiae, a vaporibus mephiticis, submersione, et strangulatione, ortae, incidere solet.

Pathemata deprimentia, qualia Moeror et Timor, conditionem producant debilitatis, quae actionem vomitionis indirecte stimulant.

Praeter causas supra memoratas, quae nunquam non vires debilitantes sunt, ventriculus
ad

ad vomitionem quibusdam causis indirecte elici potest, quae cum quadam idiosyncrasia conjunctae, *peculiares sensationes*, uti appellari queant, *debilitatis* edunt. Inter eas recensere licet causas quae quibusdam hominibus horrorem aut averfationem insignem afferunt, quales operationum chirurgicarum, et vulnerum conspectus. Eadem ratione agunt quaedam fabulae, aut auditae, aut in memoriam revocatae; necnon quarundam rerum odor saporve, quamvis plerisque hominibus innoxii aut etiam grati. Haec causae debilitatis, quippe saepe etiam syncopen inducunt, ni fallor, optimo jure habentur.

Eo nunc tandem ventum est, ut partem hujus rei nostrae postremam, summi vero ponderis, scilicet, Effectus quos Emetica in corpus plane edunt, morbosque quibus his effectibus mederi accommodantur.

Emetica adeo varie in praxe adhiberi possint, ut accurate notare generales effectus in eorum usu assignandos difficile est: Hoc autem, utpote necessarium, aggredimur omnem eorum usum attribuendo generalibus effectibus *Stimuli*, *Evacuationis*, et *agitationis corporis mechanicae*.

Imo, Quod ad primum attinet, haud fere dubium est quin emeticorum stimulus, etiamsi indirectus, in eorum operatione multum possit. Hoc adeo ab illo medicorum antesignano, Culeno nostro illustrissimo stabilitur, ut emetica ita administrantur, ut effectus solos stimulantibus praestant et praestare manent. Quibus rationibus adhibita sunt ad vim vitalem hominibus excitandam vel restituendam, qui mortui videntur submersione, strangulatione, vaporibus mephiticis, et caeteris: Et eadem ratione eorum operatio, prout febris stadium frigidum finiens, calidumque producens, explananda. Huic quoque emeticorum stimulo complures effectus eorum in dyspepsia, hypocondriasi, mania, apoplexia, paralyti, et arthritide atonica, curandis, attribui debent. Evacuatio aucta per folliculas mucosas et arterias exhalantes ipsius ventriculi, et bilis secretio abundantior, succi pancreatici, et salivae, ex magna parte, eadem causa producuntur. Non autem non observare licet, in his plerisque exemplis, emetica eo quo vomitionem plenam moverent fuisse exhibita, in qua evacuatio et corporis agitatio mechanica, uti posthac demonstrabitur, ad effectum edendum non parum conferre possint. Sed, quoniam e-

vacuatio

vacuatio et excercitatio vomitionis saepe inutiles aut noevae sunt, emetica ideo, rebus ita se habentibus, in dosibus solum nauseantibus administrata fuere. Praxis hoc consilium praesertim suscipere debet, siquando operatione quam vomitio plena diuturniore opus sit, et vis debilitans vomitionis plenae et repetitae multum officeret. His rationibus doses nauseantes in febribus omnigenis, omnique febris stadio, feliciter usurpantur. Quoniam vero emeticorum stimulus praecipue corporis superficiem petit, et quoniam cordi et arteriis irritatio potissimum ibidem extat, exinde violentiam renisus, imprimis in causam resistantem convertendo, quam vasorum extremorum spasmus esse ducimus, non raro imminuit. Ab hoc principio verisimiliter pendent celebratae quarandam emeticarum vires antispasmodicae. Qua ratione doses nauseantes non modo feбри curandae accommodantur, sed remedia plerarumque pyrexiarum utilia. Etenim, praeterquam quod constrictionem in corporis externa superficie solvunt, simul et, utpote similes effectus edunt in ejus excretoria alia, efficaciores et tutiores eveniunt. Ad hoc, sanguine simul accumulato in quibusdam partibus, tuto adhibentur, agitatione, vomitionis

missionis plenae, quando res ita se habet, nocivâ. Inter phlegmasias pneumoniam memorare licet, dosibus nauseantibus antimonii per saepe debellatam. Inter exanthemata, quibusdam rebus, quae in variola et rubeola adsunt, doses nauseantes haud raro occurrere solent. Quasdam ex Haemorrhagiis, praesertim haemoptysin et mænorragiam eadem remedia diu usurpata sustulerunt. Necnon in catarrho felici cum successu usitata fuere, et in dysenteria prodesse possint. Doses nauseantes, opio, mercurio, et nonnullis aliis remediis admistae, ad complures casus hydropis curandos insigniter contulerunt: Ac in plurimis affectibus sane adhiberi queant, five res pyrexiam comitantes tollendi, seu aliter excretorum generalem relaxationem promovendi, consilio.

2do, Quod ad evacuationem emeticis motam attinet, ea, ut satis manifestum est, plurimas vel fortasse omnes secretiones augere valent; caeterum haec potentia magis praecipue iis conjunctis operationis summa est, ideoque cuiquam parti divisionis nostrae stricte non propria. Itaque evacuationem emeticis motam hic loci solum intelligi volumus, talem esse ventriculi et vicinarum

cinarum partium exonerationem, qualis actione vomitionis immediate efficitur.

Verisimile est ventriculi ingesta nunquam per pylorum penitus evacuari: Quantitas cibi novissime sumpti, vel crudi vel male concocti, semper remanere videtur, et res exiguae hujusmodi minimum aut nullum incommodum afferunt, valetudine integra. At, si erroribus in quantitate vel qualitate ingestorum illae res recrementitiae accumuluntur, seu nil praeter solitum sunt majora, nihilominus in quibusdam morbis corpus magnopere irritant. Insuper, verisimile est mucum, qui ubique ventriculi internam superficiem illinit, nimium esse, atque ita eadem, quae a cibo proveniunt crudo et male concocto, praestare posse. Quicquid etiam venenosum est, aut ventriculo quovis modo nocivum, solum per os tuto et prospero cum successu evacuari potest.

Hae res sunt imprimis manifestae, quae evacuationem per vomitionem indicant, sine qua, ut existimo, res quae in ventriculo adsunt neque cito nec perfecte evacuari possint. Symptomata quae evacuationis consilium commonstrant plerumque semet fatis plane ostendunt, qualia
“ Defectus cibi appetitus, multa sitis, frequens
ructus,

ructus, five acidus five putridus, nausea aut vomitus naturalis, inflatio et dolor ventriculi, anxietas, inquietudo, vertigo, gravitas vel dolor capitis, lingua sordida, pravus sapor oris, praesertim mane, &c. quae omnia in febre pariter multisque aliis morbis passim observantur.*

Cautela tamen opus est ad haec inter symptomata distinguendum, prout a causis supra memoratis, aut a ventriculi vel intestinorum inflammatione, orta; in quo casu posteriore vomitio admodum nociva foret. Praeter evacuationem ventriculi, vomitione etiam effunduntur res quae in duodeno et fortasse saepe in majore tractu intestinorum adsunt; qua ratione non raro prodest ad bilem redundantem vel vitiatam et succum pancreaticum evacuandum, quae adeo in febribus multisque aliis morbis praevalent. In evacuatione vomitionis etiam ea habenda est evacuatio rerum quae in folliculis mucosis arteriisque ventriculi exhalantibus adsunt. Hanc saepe esse insignem concludere fas est a complurium hydropis casuum curatione, ex magna parte, evacuationi materiae aquosae per vomitionem attribuenda: Et revera probabile est, evacuationem

* Vide Gregorii Med. Theoret. Conspect.

nem largam ab extremis arteriarum caeliacarum et mesentericarum, insigniter pollere ad accumulationes in systemate venae portarum occurendas, quae tam saepe hydropem comitantur et efficiunt. Itidem manifestum est, evacuationem a ventriculo aquosam, non secus ac cujuscunque organi alius, actionem vasorum absorbentium per reliquum corpus adaucturam. Hi, ut videtur, effectus praecipui sunt quos praestat vomitionis evacuatio, quibus intelligi possint consilia eam movendi propria in dyspepsia, diarrhoea, dysenteria, febre, hydrope, multisque aliis morbis et symptomatis, quae enarrare aequale labor Herculeus ac supervacaneus foret.

III. Vires quae vomitum cient, actiones sunt ventriculi, diaphragmatis, et muscutorum abdominalium conjunctae. Primo nisu diaphragma et muscoli abdominales simul et semel contrahuntur, quam ob causam, ventriculus, sicuti prelo subjectus, includitur, pylorus protinus constringitur, et igitur motus ventriculi peristalticus sursum tendit; Momento horae, quam deglutitio cito, diaphragma relaxatur, et impetu per omne tempus actione caeterarum partium cardiam petente, res quae in ventriculo conti-

D

nentur

nentur ideo per os evacuantur. Ab hoc rei conspectu facile patebit, tam validorum motuum successiones crebras necessario effectus maxime insignes in corpus edere. His viribus conjunctis solum, ac praesertim actioni diaphragmatis et musculorum abdominalium, evacuatio ipsius etiam vomitionis attribuenda : Quamvis enim stimulus motum efficiens primario a ventriculo est, hoc viscus valere, vel aliquid conducere, ad evacuationem rerum quae in eo adsunt mechanicam non liquet. Utut sit, abunde constat, actioni diaphragmatis et musculorum abdominalium potissimum agitationem vomitionis attribuendam, cujus effectus in reliquum corpus tractare proximum est.

Effectus vomitionis, quantum ad evacuationem attinet rerum quae in ventriculo continentur, jam memoravimus : Verum hic loci notare oportet, omnem materiam evacuatam non res esse quae immediate in ventriculo et duodeno adsunt, partim vero ad ventriculum esse determinatam agitatione vicinis partibus aut universo corpori communicata. Hoc modo determinatio ad ventriculi folliculas mucosas et arterias exhalantes, hepar, vel pancreas, efficitur, resque quae in praesenti in iis adsunt mechanice emulgentur.

mulgentur. Igitur in talibus casibus evacuatio consilium *finale*, et agitatio consilium *efficiens*, haberi debent: Veruntamen commodissimum effectus vomitionis simul et semel memorare, five mediate five immediate evacuationem ventriculi suscitantes, visum est; et, his ita praemissis, in considerationem effectuum, quos in reliquum corpus praestat vomitionis agitatio, nunc parati sumus. Effectus mechanici, quicunque sint, quos edere solent naturales motus alterni diaphragmatis et musculorum abdominalium, necessario, sed profecto inter vomitionis agitationem gravius incidunt. Actione igitur vomitionis omnia viscera abdominalia varie agitantur: Hepar et pancreas adeo immediate afficiuntur, ut eorum fluida secreta, uti jam diximus, plerumque partem materiae evacuatae constituunt. Necnon lien necessario admodum afficitur. Massae chylosae et faeculentae diverse in tubo intestinali moventur, et vermes interdum e nidis excutiuntur. Renes et vesica urinaria eandem quoque vim ferunt, et secretio aut evacuatio urinae promoventur: quibus accedit hoc, quod uterus valde comprimitur; menstruatio etiam aut haemorrhagiae inducuntur, et
foetus

foetus aliaeve res quae in utero adsunt non raro expelluntur.

Quinetiam sanguinis circuitus omnibus in visceribus augetur: Res quae systemati venae portarum insunt, ut plurimum plerumque cor versus moventur; nonnunquam vero, ubi desunt valvulae, sanguis ad intestina redit, ibique vel sub forma fluidi rarioris vel *melaenae*, evacuat. Simili modo res quae in systemate chyliifero adsunt premuntur et urgentur, sed nunquam non antrorsum ad ductum thoracicum. Quocirca omne systema lymphaticum venam subclavianam versus exantlatur; absorptio exinde adaugetur, materiaque absorpta, sive naturaliter sive morbide accumulata, nunc variis emunctoriis elabitur; sed verisimiliter inter vomitionem, imprimis ad arteriarum caeliacarum et mesentericarum extrema dirigitur.

Actione vomitionis viscera thoracis etiam valde afficiuntur. Violens motus ac pressura rerum quae in abdomine continentur, nil dubium est quin sanguinem cavae inferioris celeritate ac impetu insolitis propellunt ad cordis ventriculum dextrum, qui, prout res ita se habet, pariter ad contractiones frequentiores et validiores excitatur: Simul vicissitudines inspirationis et
ex-

expirationis validarum et plenarum motum sanguinis per pulmones accelerat; quam ob causam, redivus ejus ad ventriculum dextrum celerior evadit, ideoque hujus actio augetur. Talis respirationis exercitatio aucta haud dubie multum valet in cavitatibus bronchiorum agitandis, et secretionem vel evacuationem fluidorum, quae in illis adsunt, promovendis.

Inter vomitionis actionem, sanguis in vasis capitis multum accumulatur: quod partim pressurae in aortam inferiorem attribui debet, dum simul ejusdem arcus superior a cordis ventriculo sinistro quantitatem ejus praeter solitum accipit; attamen fortasse potissimum propter resistentiam in motum sanguinis evadet per inspirationem plenam, illiusque sub expirationis finem regurgitationem. Sed, quoniam status intermediati inter pulmonum dilatationem plenam et collapsum cito alternantur, et quoniam aliae vires ad sanguinem per reliquum corpus impellendum conducunt, eo accumulatio in vasis capitis perbrevis et plerumque vana extat.

Actionem vomitionis sanguinem propellere, celeritate ac vi insolitis, et ad cordis ventriculum dextrum et sinistrum probare conati sumus; ac si in ratione habenda totius systematis muscularis

cularis exercitatio, patebit, agitationem vomitionis sanguinis circuitum per totum corpus accelerare posse.

Miro consensui ventriculum inter et reliquum corpus animum advertentes, antehac notavimus effectus stimuli huic visceri admoti in vi vitali in universum excitanda vel augenda : Hic loci observare oportet, utpote energia systematis nervosi a tensione sanguiferi ut plurimum pendet, concludere fas esse, uti experientia confirmatur, agitationem vomitionis effectus admodum insignes in systema nervosum praestare.

Effectibus *agitatione* vomitionis praestitis ita consideratis, pergere oportet ad eas res magis praecipue notandum, quae usum ejus in morbis indicant. Vomitus plena feliciter est usurpata in iis icteri casibus qui a calculis in felle vesica aut ductibus pendent. Semper potens, sed saepe etiam remedium incertum est ; si enim calculus eo magnus est quo per ductus extremum non transire potest, ibique impingitur, inflammatio, spasmus, et obstructio major, facile produci queant. Tamen vomitus plena utilis fit, quando obstructio ab ipsius bilis visciditate, a viscida materia extremo ductus obstruente, aut a
con-

constrictione ductus vel duodeni, aditum in intestina intercipiente, oritur.

Motum peristalticum invertendo per tractum non parvum intestinorum, vomitio plena in diarrhoea et dysenteria saepe prodest. Effectus ejus in dysenteria etiam fortasse aliquatenus pendere possit a pressura et agitatione cellulis coli admotus; quam ob causam, constriction plurimum afficitur, et scybala eo facilius ejiciuntur.

Praeterea, vomitio plena ad vermes e nidis disjiciendos bene accommodari videtur. Usus vomitionis plenae in calculis urinariis evacuandis quodammodo spontanea vomitione, in his affectibus crebro incidente, indicatur: Nullam autem fidem habemus *Archeo* naturales nifus administranti, et ista praxis iisdem sine exceptionibus non est, sed saepe magis etiam quam in calculis biliariis tractandis.

An unquam vomitionis agitatio tuto adhibeatur, ut ad uterum conducat res quae in eo continentur evacuandum, minime liquet: Veruntamen in amenorrhoea remedium efficax et plerumque tutum evenit.

Vomitio agitatio in hepatis, lienis, pancreatis, et glandularum mesentericarum obstructionibus,

tionibus, non raro profuit, ejusque effectibus hujusmodi multum operationis in dyspepsia, hypochondriasi, et hydrope, curandis, attribui-
mus.

Transmissionem sanguinis per pulmones accelerando, exercitationem augendo respirationis, et substantiam pulmonum penitus agitando, vomitio plena per saepe, prae omnibus aliis, in catarrho, ultimisque diebus peripneumoniae, expectorans potens est.

Quoniam actio vomitionis ne sanguis libere a capite redeat efficit, neutiquam non probabile est, res quae in cranio adsunt motu quodammodo infueto commoveri, et *elevationem* cerebri sub finem expirationis validae, mobilitatem aut potentiam vis nervosae afficere posse: Necnon verisimile est, levem agitationem cerebri, per vomitionis actionem productam in exemplis hydrocephali, actionem vasorum lymphaticorum suscitare, aliasve intra cranium vires absorbentes.

Denique, quia sanguinis circuitum accelerat in universum, et distributionem ejus aequam reddit, vomitio plena adhibita est ad *inertes tumores*, uti appellantur, discutiendos, quales schirri, tumores scrophulosi, tumidi testiculi,

in.

inflammationes chronicae vel passivae, velut * ophthalmia a laxitate pendens.

Vomitionis agitatio subito ac fortiter ad superficie[m] corporis determinans, et stimulum emeticis proprium adjuvans solis dosibus nauseantibus, in spasmo vasorum extremorum solvendo, potentior est: Hac ratione vomitio plena, accedente febris stadio frigido, saepissime finalem morbi solutionem effecit.

Porro, vomitio plena, res quae plerumque comitantur tollendo, et aequum sanguinis circuitum restituendo, non infeliciter in compluribus morbis usitata est, uti prius dictum, ad phlegmasiarum ordinem attinentibus: et in quibusdam haemorrhagiis.

Haec quoque eadem, vim nervosam in universum excitando, et absorptionem promovendo, in hydrope saepe utilis est, in languore vel torpore corporis universi, in paralyfi, chlorosi, apoplexia, mania, asphyxia, atque aliis similibus. Et adversus quosdam motus abnormes usitata est,

E

in

* Haec de usu emeticorum in ophthalmia mihi tradidit clarissimus Hope, qui, solito suo veritatis amore, eadem ab empirico etiam itinerario non lubens non arripuit. Hic me certiore[m] fecit, se compluribus in exemplis ea felicissimo cum successu exhibuisse.

in hysteria, asthma, tussi convulsiva, etiamque in affectibus magnorum musculorum spasmodicis.

Sic principia ponere conati sumus quibus bona ab exhibitione emeticorum derivanda, initi videntur. Rem totam exequi quam de quacunque parte ejus fuisse lateque dicere magis solliciti sumus.—En, igitur, emeticorum vires, utilitates! Attamen, uti de caeteris est, iis mala quoque et pericula non defunt. Quamobrem superest ut animum advertamus,

IV. Cautelis in emeticorum usu observandis.

Cautelas, quantum ad singula attinet, jam alibi memoravimus. Quae ad conditiones corporis spectant, ut existimo, ab eorum usu in his duobus, debilitate, scilicet, et plethora, sunt addiscenda.

I. Quod ad priorem attinet, observamus quantitatem stimuli quantitati vis vitalis semper proportionalem esse debere. Itaque, reor, in febribus summa debilitate stipatis, in conditione hominum qui submersione mortui videntur, similibusque affectibus, stimulus nauseae, ac magis praecipue vomitionis plenae agitatio, remedia

dia periculosa, aut certe ambigua, sunt. Sed, si nobis datur, effectus emeticorum primarios, effectus esse virium debilitantium, exinde colligere licet, solummodo, quando generales vires renisus non parum substant, tuto ac secure perhiberi posse. Quin et, opinor, quoniam agitatio vomitionis, quantum ad corpus refert, persaepe vis debilitans est, et quoniam spasmi reditus a reditu atoniae proficiscitur; ideo vomitio plena in febre, multisque aliis morbis praxis anceps et saepe perniciofa est.

Vomitionis agitatio etiam periculosa est in viscerum obstructionibus fixis, praesertim in scorbuto, aliisque morbis putridis, in quibus solida flaccida et tenera sunt, necnon in apostematibus internis suffocationem minantibus, in relaxatione vel quarundam partium herniis; quibus omnibus accedit hoc, quod periculosum est inter graviditatem, ac praecipue mollium foeminarum.

Vomitio plena etiam parce adhibenda, ubicunque corporis habitus debilis et irritabilis est; ac denique vomitus saepe suscitatus in quaviscunque conditione corporis nociva est, quippe qui tonum ventriculi diminuit, vires laedit concoctionis, absorptionem et consumptionem
adipis

adipis et aliorum fluidorum promovet, et his omnibus rationibus corporis generalem tonum et vigorem diminuit. Dehinc in dyspepsia et quibusdam aliis affectibus, vomitus saepe repetitus, non modo consuetudinem inducit, sed etiam symptomata accendit, quae tollere illius usu consilium erat assequendum.

2. Vomitus, five plethora corporis universi, five tantum quarundam partium caute usitaturi solita est, magis vero praecipue prohiberi quando diathesis phlogistica in corpore praevalens extat. Inflammato canali alimentario, emetica omnium consensu repudiantur, et in plerisque phlegmasiis vomitus plena timide ac diffidenter perhibetur. Vomitionis agitatio praesertim periculosa est habita, quando sanguis praecipue ad cerebrum pulmonesque determinatur: Ea igitur cautissime in apoplexia et paralyfi usurpata fuit. Caeterum, si in apoplexia sanguinea periculosa est, non minus esse etiam in serosa credere fas est, in qua posteriore eam perhibent auctores, hanc fortasse tam saepe ac illam a plethora pendere inscii. Attamen vomitus quodammodo liberius in peripneumonia usitatus est; nec fortasse exinde tantum periculum quantum plerumque habetur, in congestionibus cerebri pulmonumque pertimescendum.

Utilitas

Utilitas vomitionis plenae in compluribus haemorrhagiis multis experimentis felicibus probatur : ex quibus omnibus ducimus, ac sane non sine causa, effectus ejus in aequali sanguinis circuitu restituendo, in spasmo aliisque rebus pyrexiam comitantibus aut efficientibus tollendis, faepe periculum quod impetum sanguinis augendo oriri queat, superare : Quando autem res, quae has cautelas necessarias reddunt, graviter innotantur, qui artem salutiferam exercuerunt prudentiores vomitione plena abstinere, donec, venaesectione et rebus aliis, plethora et impetus auctus fuerint imminuta.

Nihilominus, vomitus boni effectus indubietandi sunt ; malum quod quidam suspicantur interdum vanum et fictum ; et emetica, prout generalia remedia, habere adducor medici instrumenta potentissima.

F I N I S.

in Unius nominis plene in completis
statuibus et multis experimentis feliciter
trahit ex quibus omnibus ducimus, ac
non sine causa, effectus eius in aequali sanguine
certum testem, in fatis aliis rebus
certum contrariis aut effluviis tollendis
tunc peris, quod in partem sanguinis
de omni parte, in parte: Quando autem res
quae hae caritas necessitas reddunt, graviter
reducitur, quae enim saltem exercitum
productionis videretur plene abstinere, donec
remissionis et rebus aliis, pictoris et ingenuis
sunt huiusmodi.

Interdum, vixit boni esse in indubi-
tata sunt, in huius quod quidem suspensum in
rebus vixit et fuit, et emissa, propterea
sunt res, huiusmodi, huiusmodi, huiusmodi.

Quae dicitur.